

**Додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

на честь 95-річчя ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

**21 листопада 2025 року
м. Харків, Україна**

**Харків
2025**

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 8 від 26.11.2025 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 12 від 11.11.2025 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (Харків, Україна);
Назарова Галина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна);
Райко Діана Валеріївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет» (Харків, Україна)

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21 листопада 2025 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2025. Укр. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики» на честь 95-річчя ХНЕУ імені Семена Кузнеця, присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто історико-теоретичні засади інноваційного підходу до економіки державного сектора; цифрові моделі продуктивних управлінських відносин у сучасних організаціях; роль стійких інновацій у забезпеченні довгострокової конкурентної переваги; методологічні основи удосконалення зовнішньоекономічної політики України в умовах глобальної конкуренції; особливості трансформації цифрової економіки на основі досвіду ЄС; цифровізацію центрів надання адміністративних послуг і зміцнення стійкості людських ресурсів у громадах України, що формує нові орієнтири підвищення їх конкурентоспроможності. Всі питання розглянуто в контексті сучасних умов воєнних дій і повсякденного відновлення економіки України, враховуючи досвід інших країн світу.

Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції. Представлений матеріал може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, практичній діяльності підприємств і організацій для підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій.

3MICT

Секція 1

Проблеми стратегічного управління конкурентоспроможністю на основі інновацій

<i>Akulich A.</i> Transport and Forwarding Activities as a Factor in the Formation of Strategic Advantages for Enterprises	79
<i>Амельянчик О. Д.</i> Аналіз управління конкурентоспроможністю видавничих компаній.....	83
<i>Ангелуца Ю. К.</i> Методи мотивації професійного розвитку персоналу в умовах воєнного стану.....	87
<i>Ахмедова А. Е.</i> Розроблення маркетингової стратегії підприємства в умовах воєнного стану.....	92
<i>Белявцева Р. В.</i> Методи планування виробничої діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання.....	96
<i>Белікова Н. В., Мухін В. А.</i> Наукове підґрунтя оцінювання регіонального розвитку	101
<i>Бобринцев П. В.</i> Прагматизм та дисемінація в управлінні результативністю підприємств: умови невизначеності.....	106
<i>Бондар В. О.</i> Підходи до оцінювання персоналу та ефективності управління персоналом підприємства	111
<i>Бондаренко А. О.</i> Оцінювання ефективності управління збутовою діяльністю підприємства.....	116
<i>Боярський Д. Д.</i> Напрями збереження і розвитку трудового потенціалу підприємства в умовах воєнного стану.....	120
<i>Будрейко М. А.</i> Кількісні індикатори соціально-економічного забезпечення розвитку системи охорони здоров'я.....	124

Секція 3

Сучасні детермінанти забезпечення конкурентоспроможності та національної безпеки України

Бохан А. В. Торговельні переговори: стратегічні вимірності	677
Варіч М. В. Інноваційні підходи до управління фінансовими установами в умовах нестабільності економіки.....	681
Гольцяєва Л. А., Полякова О. Ю. Розвиток експорту як інструмент підвищення конкурентоспроможності регіону	685
Губарева І. О., Салашенко Т. І. Структурні зрушення у світовій металургії заліза: від традиційного чавуну до заліза прямого відновлення	690
Іванов Ю. Б. Податкове регулювання зеленого переходу: досвід ЄС.....	695
Колбасін Є. С. Впровадження циркулярного підходу в деревообробній промисловості України	701
Корж Ю. О. Управління логістичними ризиками на виробничому підприємстві	705
Косс А. В., Самойленко Д. Г. Молочна галузь України: виклики та перспективи розвитку.....	709
Костенко Д. М. Запровадження «СВАМ» та його вплив на економіку України.....	713
Марущенко О. О. Інновації – інструмент досягнення сталого розвитку в агросекторі.....	718
Полякова О. Ю., Шликова В. О. Нерівномірність інноваційного потенціалу: кадровий вимір	722
Мокій А. І., Бублей Г. А., Кошкарів С. А. Зовнішньоторговельна політика України: методологічні аспекти конкурентоспроможності.....	728

УДК 005.336.2:004:339.9

Формування цифрової культури менеджера у глобальному бізнес-середовищі

Дибач Інна Леонідівна,
д-р екон. наук, професор,
ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),
e-mail: inna.dybach@hneu.net

У сучасному світі, де цифрові технології формують нову логіку економічних відносин і перетворюють бізнес на динамічні мережеві системи, одним із ключовим ресурсом успіху стає цифрова культура менеджера. Саме вона визначає здатність управлінців ефективно поєднувати технологічні можливості з гуманітарними цінностями, приймати стратегічні рішення на основі даних та підтримувати адаптивність організацій у глобальному конкурентному середовищі. Менеджер із розвиненою цифровою культурою створює цифрове мислення в команді, формує культуру довіри, відкритості та постійного вдосконалення.

У науковому просторі питання формування цифрової культури менеджера у глобальному бізнес-середовищі розглядається як міждисциплінарний напрям, що поєднує дослідження цифрового лідерства, трансформації управлінських моделей та еволюції організаційної культури. Ця проблематика опинилася у полі зору таких науковців, як Grewal D., Herhausen D. [1], Гуменний О. [2], Дегтярьов В. [3], Кривенко С. [4], Muis I. [5], Oklander M. [6], Трушкіна Н., Чернух Д [7].

Проте публікації окреслюють або загальні засади цифрової трансформації та лідерства, або організаційну культуру в цілому, залишаючи недостатньо опрацьованим категорій «цифрова культура менеджера» та дослідження її конструювання в різних міжкультурних контекстах.

Метою публікації є уточнення дефініції цифрової культури менеджера та розгляд підходів до її формування в умовах глобального бізнес-середовища, що зазнає цифрової трансформації.

У сучасних дослідженнях часто спостерігається ототожнювання поняття «цифрова культура» з термінами «цифрова компетентність», «цифрова поведінка», «е-культура», «цифровий інтелект» тощо. Однак зазначені терміни висвітлюють один чи декілька проявів цифрової культури та не враховують повною мірою індивідуальну відповідальність керівника за розвиток цифрової компетентності команди, етичне застосування технологій, забезпечення кібербезпеки та підтримку інноваційного мислення (табл. 1).

Таблиця 1

Сутнісні елементи дефініції «цифрова культура менеджера»

Аспект	Змістове навантаження
Мотиваційний	Включає орієнтацію на інноваційність, відкритість до змін, готовність до навчання протягом життя та відповідальність за цифрову трансформацію
Компетентнісний	Передбачає цифрову грамотність, стратегічне розуміння можливостей цифрових технологій, володіння навичками роботи з даними та впровадженням цифрових рішень
Комунікаційний	Відображає вміння використовувати цифрові інструменти для управління командами, дистанційної взаємодії, мультикультурної комунікації та спільної роботи у віртуальних просторах
Етичний	Пов'язаний із дотриманням принципів цифрової відповідальності, прозорості, захисту даних та забезпечення рівного доступу до цифрових ресурсів

Джерело: розроблено автором за [2–4; 7]

Отже, цифрову культуру менеджера доцільно інтерпретувати як комплексну характеристику професійної діяльності, що охоплює готовність, здатність та мотивацію використовувати цифрові технології для підвищення ефективності управлінських процесів, взаємодії із

зацікавленими сторонами та забезпечення інноваційного розвитку організації. Цифрова культура менеджера виступає основою формування цифрового лідерства та здатності забезпечувати інноваційний розвиток організації в умовах невизначеності та технологічної турбулентності глобального ринку.

Формування цифрової культури менеджера є комплексним процесом, що зумовлений впливом низки зовнішніх і внутрішніх чинників [3; 4; 7; 8]. Провідну роль серед них відіграють освітні та професійні навички, що передбачають наявність сучасної управлінської підготовки та розвиток цифрових компетентностей. Технологічні умови формують необхідність адаптації до швидкого оновлення цифрових платформ, автоматизації бізнес-процесів, впровадження штучного інтелекту та систем підтримки управлінських рішень.

Корпоративне середовище визначає організаційні стандарти використання цифрових технологій, рівень технологічної підтримки, стиль лідерства та культуру командної взаємодії в цифровому просторі. Таким чином, цифрова культура менеджера формується на перетині професійної підготовки, організаційних практик і впливу глобального цифрового середовища, забезпечуючи здатність керівника ефективно діяти в умовах цифрової економіки та глобальної конкурентної взаємодії.

Формування цифрової культури менеджера потребує системного використання сучасних методів навчання та інструментів розвитку. На *рис. 1* наведено послідовність формування корпоративної культури в умовах глобалізації та безперервного розвитку інформаційних технологій.

Отже, формування цифрової культури менеджера у глобальному бізнес-середовищі є ключовою передумовою ефективного управління та забезпечення стійкої конкурентоспроможності організацій у цифрову епоху. Цифрова культура управління постає інтегрованою характеристикою професійної діяльності, що охоплює ціннісну орієнтацію на інновації, високий рівень цифрової грамотності, здат-

ність до стратегічного застосування цифрових технологій та дотримання принципів цифрової етики.

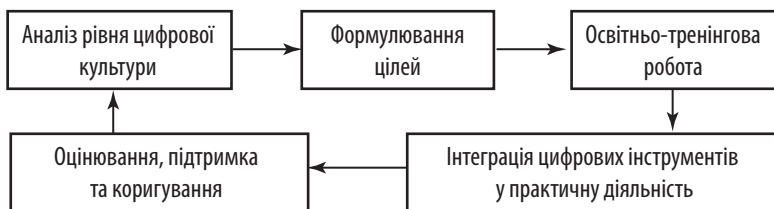

Рис. Формування цифрової культури менеджера

Йї розвиток залежить від комплексу внутрішніх і зовнішніх чинників. Представлена концептуалізація й окреслений процес формування цифрової культури менеджера підтверджують необхідність системного, безперервного та стратегічно орієнтованого підходу, який поєднує освітні механізми, корпоративні інструменти та особистісну мотивацію керівника до цифрового розвитку.

Література

1. Grewal D., Herhausen D., Ludwig S., Ordenes F. V. The future of digital communication research: Considering dynamics and multimodality. *Journal of Retailing*. 2022. Vol. 98 (2). P. 224–240.
2. Гуменний О. Д. Розвиток цифрової культури керівників закладів професійної освіти : монографія. Київ, 2024. 280 с.
3. Дегтярьов В. Ю. Зарубіжний досвід формування цифрової компетентності майбутніх менеджерів. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2025. No. 74. P. 108–117.
4. Кривенко С. О. Формування цифрових компетентностей менеджерів у сучасних умовах. *Економіка та держава*. 2022. № 7. С. 45–49.
5. Muis I. Exploring the influence of digital leadership on organizational performance: the role of digital culture and digital literacy. 2025.
6. Oklander M., Karandin O., Ptashchenko O., Dybach I. LinkedIn as a key tool for targeted advertising in industrial B2B marketing. *Economics of Development*. 2025. Vol. 24 (2). P. 113–121.

DOI: <https://doi.org/10.63341/econ/2.2025.113>

7. Трушкіна Н., Чернух Д. Цифрова культура компаній: уточнення термінології. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2023. Vol. 2. No. 1. P. 19–33.

8. Vuorikari R., Kluzer S., Punie Y., DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens - With new examples of knowledge, skills and attitudes, EUR 31006 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022.

DOI: 10.2760/115376, JRC128415

ДОДАТОК до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ**

на честь 95-річчя ХНЕУ імені Семена Кузнеця

присвячена видатному
вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

21 листопада 2025 року
м. Харків, Україна